

«ЖАКТЫРЫЛДЫ»

«Ала-Тоо» эл аралык
университетинин Окумуштуулар
Кеңешинин чечими менен

Протокол № 11

05-июль 2017 - ж.

«БЕКТЕМИН»

«Ала-Тоо» эл аралык
университетинин ректору

С.С. Эрдолатов

2017 - ж.

«АЛА-ТОО» ЭЛ АРАЛЫК УНИВЕРСИТЕТИНДЕГИ АСПИРАНТУРА ТУУРАЛУУ

ЖОБО

Бишкек - 2017

«АЛА – ТОО» ЭЛ АРАЛЫК УНИВЕРСИТЕТИНДЕГИ АСПИРАНТУРА ТУУРАЛУУ ЖОБО

Бул жобо Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги, Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясы аркылуу №578 22 - август 2012 - жылы бекитилген «Кыргыз Республикасында илимий - педагогикалык жана илимий кадрларды даярдоо тууралуу» Жобосунун негизинде жана Кыргыз Өкмөтүнүн №542, 30 - июль 2015 - жылдагы «Жогорку аттестациялык комиссиясынын ишмердүүлүгүн жолго салуучу нормативдик укуктук актыларды бекитүү жөнүндө» токтомунун негизинде иштелип чыккан.

I. ЖАЛПЫ ЖОБОЛОР

1. Аспирантура жогорку окуу жайынан кийинки профессионалдык билим берүү системасында илимий-педагогикалык жана илимий кадрларды даярдоонун негизги формасы болуп эсептелет.

2. «Ала-Тоо» эл аралык университетинде бул ишмердүүлүктү илим боюнча проректор жалпы жетекчиликке алат. Оперативдүү башкарууну түздөн түз алып баруу Социалдык жана табигый институтуна жүктөлөт.

3. Илимдин кандидаты илимий даражасын алууга аспиранттарды даярдоо илимий кызматкерлердин адистик номенклатурасына жараша жүргүзүлөт.

4. Аспиранттарды даярдоонун бардык этаптары (документтерди кабыл алуу, кабыл алуу экзамендерин уюштуруу, буйрук чыгаруу, илимий жетекчилерин дайындоо, кандидаттык минимум боюнча экзамендерди уюштуруу, комиссияларды дайындоо, экзаменге уруксат берүү, аспирантурада окууну аяктоосу тууралуу чечим кабыл алуу жана аспирантурадан чыгаруу ж.б.) социалдык жана табигый институту тарабынан даярдалып, «Ала-Тоо» эл аралык университетинин ректорунун (илим боюнча проректор) буйругу аркылуу ишке ашырылат.

5. «Ала – Тоо» эл аралык университетинин аспирантурасы кабыл алынган тартипте ректорго, илим боюнча проректорго, Окумуштуулар Кеңешине отчет берет жана тиешелүү отчеттук материалдарды берет.

II. АСПИРАНТУРА

1. «Ала – Тоо» эл аралык университетинин аспирантурасына дипломдуу адис же магистр деңгээлиндеги жогорку профессионалдык билими бар жана илимий иштеринде чыгармачыл жетишкендиктери бар Кыргыз

Республикасынын, жакынкы жана алыскы чет өлкөлөрдүн граждандары контракттык негизде кабыл алынат.

2. Жакынкы жана алыскы чет өлкөлөрдүн граждандары аспирантурага эл аралык келишимдердин, жана ошондой эле эл аралык мекемелер жана уюмдар, же жарандар менен түздөн - түз түзүлгөн келишимдин негизинде кабыл алынат.

3. «Ала-Тоо» эл аралык университетинде аспирантурага контракттык негизде даярдоо кабыл алынган контролдук цифранын чегинде жүргүзүлөт.

4. Кабыл алуу экзамендеринен ийгиликтүү өткөн адис аспирантурага кабыл алынат.

5. Аспирантурада окуу күндүзгү формада жүргүзүлөт.

6. Мурда аспирантурада окуган адам кайра экинчи жолу аспирантурада окууга укугу жок.

7. Аспирантурага кабыл алуу кампаниясы жылына бир жолу, төмөнкү мөөнөттө жүргүзүлөт:

- Документтерди кабыл алуу – октябрь айы;
- Кабыл алуу экзамендери – ноябрь айы.

8. Аспирантурага кабыл алуу боюнча арыз «Ала-Тоо» эл аралык университетинин ректорунун наамына жазылып, төмөнкү документтер кошо тиркелет:

1). Кадрды учеттоо боюнча өздүк барагы (сүрөтү менен, иштеген жеринен күбөлөндүрүлгөн, кошумча 3x4 формасындагы 2 сүрөт).

2). Автобиографиясы.

3). Адистик же магистр боюнча дипломдун көчүрмөсү жана ага тиркемелер (чет элдик граждандар үчүн тиешелүү дипломдун копиясы, ошондой эле Кыргыз Республикасынын жогорку профессионалдык билим берүүнүн дипломуна эквиваленттүү экендигин күбөлөндүргөн, Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги аркылуу берилген документ).

4). Иштеген жеринен алынган эмгек китепчесинин күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсү.

5). Жарыяланган илимий иштеринин, ойлоп табуусунун же илимий отчетунун тизмеси. Жарыяланган илимий эмгектери жок адамдар тандап алган адистиктери боюнча реферат жазышып, тиешелүү адистин сын-пикирин тиркеп тапшырышат.

6). Мурда кандидаттык экзамендерин тапшыргандар күбөлүгүн тапшырышат (чет өлкөдөн кандидаттык экзаменин тапшыргандар КР кандидаттык экзамендерине тең укутуу деген Билим берүү жана илим министрлигинен алынган справка тапшырышат).

7). Илимий жетекчи болуучу адам менен аңгемелешүүнүн жыйынтыгы (макулдугу).

8). Иштеген жеринен мүнөздөмө-рекомендация же магистратураны аяктагандан кийин факультеттер (же институттар) аркылуу аспирантурага рекомендация берилген адамдарды Окумуштуулар кеңешинин аспирантурага сунуштоо тууралуу заседаниенин протоколунун көчүрмөсү.

9). Инсанды күбөлөндүргөн документти жана мамлекеттик үлгүдөгү дипломду (чет элден билим алгандар үчүн диплом жана эквиваленттүүлүгү тууралуу күбөлүк) тапшыруучулар өзүлөрү беришет.

9. Кабыл алуу экзамендери «Ала-Тоо» эл аралык университетинин ректору (илим боюнча проректор) аркылуу түзүлгөн комиссия тарабынан уюштурулат. Комиссиянын курамына төмөнкүлөр кирет:

- Төрага – «Ала-Тоо» эл аралык университетинин ректору (илимий иштер боюнча проректор);
- Мүчөлөрү: экзамен уюштурулуп жаткан адистик боюнча профессор же илимдин доктору (эгерде профессор жок болсо, комиссияга илимдин кандидаттары, доценттер, ал эми чет тилдер боюнча – окумуштуу даражасы жана окумуштуу наамы жок квалификациялуу окутуучулар кириши мүмкүн).

10. Аспирантурага тапшырып жаткан адам болочоктогу илимий жетекчи менен аңгемелешүүдөн өтөт. Тапшырган тиешелүү документтерине ылайык жана илимий жетекчи менен аңгемелешүүнүн натыйжасында кабыл алуу комиссиясы тарабынан кабыл алуу экзамендерине уруксат берүү тууралуу чечим чыгарылат.

11. Докторлордун же профессорлордун арасынан илимий жетекчи (айрым бир учурда КР ЖАК урусаты менен тиешелүү адистиктеги илимдин кандидаты жетекчиликке тартылышы мүмкүн) кафедранын рапортунун негизинде ректордун аспирантурага кабыл алуу буйругу менен кошо бекитилет.

12. Илимдин докторлору 5 тен көп эмес адамга, илимдин кандидаттары 3 тен көп эмес адамга жетекчи боло алат.

13. Аспирантурага тапшыргандар жогорку профессионалдык билим берүүнүн мамлекеттик стандартына ылайык төмөнкүдөй кабыл алуу экзамендерине катышышат:

- адистиктин дисциплинасы боюнча;
- диссертациялык ишти аткаруу үчүн керек болгон чет тили боюнча;
- философия боюнча.

14. Кабыл алуу экзаменин кайра тапшырууга болбойт. Тапшырылган экзамендер бир жылдык мөөнөттө жарактуу.

15. Кандидаттык экзамендерин мурда тапшыргандар тиешелүү экзаменден бошотулат.

16. Кабыл алуу комиссиясы кабыл алуу экзамендеринин жыйынтыгы аркылуу ар бир кандидат үчүн чечим кабыл алышат.

17. Конкурс бар учурунда илимий ишке жана илимий-педагогикалык ишмердүүлүккө даярдыгы бар эң жөндөмдүү кандидаттар аспирантурага кабыл алынат. Аспирантурага кабыл алуу Эл аралык Ататүрк-Алатоо университетинин ректорунун (илимий иштер боюнча проректор) буйругу аркылуу ишке ашырылат.

18. Аспирантурага кабыл алынгандыгы же четтетилгендиги тууралуу чечим, кабыл алуу комиссиясынын жыйынтыгынан кийинки беш күндүн ичинде, бирок эки жумадан кем эмес убакытта тапшыруучуга билдирилет.

19. Аспирантурада окуу үч жылдан ашпоосу керек.

20. Аспиранттардын диссертацияларынын темалары Социалдык жана табигый илимдер институту тарабынан белгиленген мөөнөттө, кафедралардын сунушу менен «Ала-Тоо» эл аралык университетинин Окумуштуулар Кеңешинде бекитилет. Аспиранттардын жекече окуу пландары кафедра тарабынан бекитилет.

21. Социалдык жана табигый институту аспиранттар үчүн илимдин тарыхы жана философиясы, чет тилдери (англис, немец) жана кыргыз тили боюнча экзамендерди тапшырууга даярдоо үчүн сабактарды уюштурат.

22. Аспирант бекитилген жекече окуу планына ылайык иш алып барат, мезгили менен жекече окуу планын аткаруу боюнча кафедранын отурумунда отчет берип турат жана жыл сайын аттестациядан өткөрүлөт. Аспиранттын жекече окуу планынын аткарылышын илимий жетекчи көзөмөлдөйт.

Аспирантты аттестациядан өткөндүгү же аны аспирантурадан чыгаруу тууралуу кафедранын отурумунун протоколунун көчүрмөсү социалдык жана табигый илимдер институтуна жыл сайын ноябрь айында берилет. Аспиранттын отчету ректор (илимий иштер боюнча проректор) тарабынан бекитилет.

23. Өз убагында жекече окуу планын аткарбаган аспирант «Ала-Тоо» эл аралык университетинин ректорунун (илимий иштер боюнча проректор) буйругу менен аспирантурадан чыгарылат.

24. Аспиранттын башка окуу жайына которулушу «Ала-Тоо» эл аралык университетинин ректорунун (илимий иштер боюнча проректор) буйругу аркылуу ишке ашырылат.

25. Окуу мөөнөтүнө чейин окуудан чыгарылган аспирант кийинки калган мөөнөтүнө кайра кабыл алына алат.

26. Медициналык көрсөткүчкө, үй-бүлөөлүк же башка шарттарга жараша окуусун уланта албаса, аспирант академиялык тыныгуу алышы мүмкүн. Академиялык тыныгуу «Ала-Тоо» эл аралык университетинде кабыл алынган тиешелүү жоболорго ылайык берилет.

27. Университеттин аспиранттары жекече окуу планын аткарган шартта 0,5 ставкалык штаттык орунда жумушка орношуусу мүмкүн, же башкача шартта акы төлөнүүсү менен жумуш аткарышы мүмкүн.

28. «Ала-Тоо» эл аралык университетинин Окумуштуулар Кеңеши, тиешелүү кафедралар (институт) аспиранттардын ишин көзөмөлдөшөт, алардын жана илимий жетекчилеринин отчетторун угат.

29. Аспиранттарга жекече келишимдин негизинде жатакана берилиши мүмкүн.

30. Аспиранттардын илимий жетекчилеринин эмгек акысы (сырттан чакырылган жетекчилер) жылына 30 сааттык эмгек акы менен төлөнөт. АЭУ де иштеген илимий жетекчилерге ар бир аспирант үчүн жылына 30 саат окуу жүктөмүнө берилет. «Ала-Тоо» эл аралык университетинде кабыл алынган кошумча акы төлөө боюнча жоболорго ылайык, университеттин ректору илимий жетекчиге кошумча акча каражатын бөлүп берүүсү мүмкүн.

31. Аспиранттар жылына эки ай каникул алууга акылуу.

32. Аспиранттардын милдеттери:

- жекече окуу планын толук аткаруу;
- кандидаттык экзаменди тапшыруу үчүн расписание боюнча

уюштурулган сабактарга катышуу;

- жыл сайын кафедранын отурумунда аткарган иштери тууралуу отчет берүү;
- окуу мөөнөтүндө илимдин тарыхы жана философиясы, чет тилдери (англис жана немец) жана кыргыз тили боюнча экзамендерди тапшыруу;
- диссертация боюнча ишин жыйынтыктоого жана тиешелүү корутунду алуу үчүн кафедрага сунуштоо.

33. Аталган талаптарды аткарбаган учурда аспирант кафедранын (социалдык жана табигый илимдер институтунун) сунушу аркылуу ректордун буйругу менен аспирантурадан чыгарылат

34. Аспирантурада окуган убактысы анын илимий-педагогикалык, илимий стажысы катары эсептелет.

III. КАНДИДАТТЫК ЭКЗАМЕНДЕР ТУУРАЛУУ

35. Илимий иштерин ийгиликтүү аткарып жаткан, кандидаттык экзамендердин сабактарына үзгүлтүксүз катышып турган аспиранттарга, кандидаттык экзамендерди тапшырууга уруксат берилет.

36. Кандидаттык экзамен – илимий кадрларды даярдоону аттестациялоонун курамдык бөлүгү.

37. Кандидаттык экзаменди тапшыруу аспиранттын жекече окуу планын аткаруунун бир бөлүгү жана илимдин кандидаты окумуштуулук даражасын алууга карата диссертациясын тапшыруу жана коргоо үчүн зарыл шарты болуп эсептелет.

38. Кандидаттык экзамен кыргыз тили, илимдердин тарыхы жана философиясы, чет тили боюнча жүргүзүлөт.

39. Кандидаттык экзамендин максаты: кыргыз тили, илимдердин тарыхы жана философиясы, чет тили боюнча жалпы илимий даярдыктын деңгээлин жогорулатуу.

40. Чет тили боюнча кандидаттык экзаменди тапшыруу үчүн англис, немец же француз тилдеринин бирөөсү сунуш кылынат.

41. Чет тили боюнча кандидаттык экзаменди тапшыруу үчүн аспирант жогорку окуу жайында окуган чет тилин тандап алышы мүмкүн, же болбосо диссертацияны жазуу үчүн керек болгон тилди жана эл аралык байланышты түзүү үчүн керек болгон тилди тандап алышы мүмкүн.

42. Кандидаттык экзамен уюштурула турган программа-минимум тиешелүү тармак боюнча жетектөөчү жогорку окуу жайлары, же илимий мекемелер аркылуу даярдалып, билим берүү жана илим министрлиги тарабынан бекитилет. Программа - минимумда аны түзгөн тиешелүү кафедранын аты, тиешелүү диссертациялык кеңеш менен макулдашылгандыгы көрсөтүлөт.

Кандидаттык жана кошумча экзамендерди уюштуруу жана жүргүзүү.

43. Кандидаттык экзамендер жылына эки жолу (май - июнь, октябрь-ноябрь) «Ала-Тоо» эл аралык университетинин ректорунун уруксаты менен өткөрүлүшү мүмкүн.

44. «Ала-Тоо» эл аралык университети кыргыз тили, илимдердин тарыхы жана философиясы, чет тили боюнча кандидаттык экзаменди уюштуруу үчүн 3-5 кишиден турган комиссия түзөт.

45. Комиссиянын төрагасы болуп ректор же илимий иштер боюнча проректор дайындалат.

46. Кыргыз тили боюнча кандидаттык экзаменди уюштуруу үчүн комиссиянын курамына филология илимдеринин докторлору жана кандидаттары киришет.

47. Илимдердин тарыхы жана философиясы боюнча кандидаттык экзаменди уюштуруу үчүн комиссиянын курамына философия илимдеринин докторлору жана кандидаттары киришет.

48. Чет тили боюнча кандидаттык экзаменди уюштуруу үчүн комиссиянын курамына чет тилдери боюнча илимдин докторлору жана кандидаттары, чет тилдер кафедрасынын окумуштуу даражасы жок окутуучулары, анын ичинде аспирант диссертация даярдаган илимдин тармагынан адистер катышышат.

49. Кандидаттык экзаменде ректор, илимий иштер боюнча проректор, КР ЖАК, Билим берүү жана илим министрлигинин өкүлдөрү катыша алат.

50. Кандидаттык экзамендер билеттер аркылуу, же комиссиянын чечими менен билетсиз да уюштурула алат. Жоопторун даярдоо үчүн аспирант экзамендик баракчаларды пайдаланат, алар экзаменден кийинки бир жыл ичинде «Ала-Тоо» эл аралык университетинин Социалдык жана табигый илимдер институтунда сакталат.

51. Аспиранттардын кандидаттык экзамендерди тапшыруудагы билим деңгээли «эң жакшы», «жакшы», «канааттандырарлык» жана «канааттандырарлык эмес» баллдары менен бааланат.

52. Ар бир аспирант үчүн ар бир экзамен боюнча протокол толтурулат, анда билеттин суроолору, алган баалары жазылат.

53. Кандидаттык экзамендин протоколдорунда комиссиянын экзаменге катышкан мүчөлөрүнүн аты - жөнү, илимий даражалары жана наамдары жана илимий кызматкерлердин адистиктеринин номенклатурасы боюнча адистиктерди көрсөтүүлүп колдору коюлат.

54. Комиссиянын протоколу, илимий иштер боюнча проректор бекиткенден кийин университетте 10 жыл бою сакталат, андан кийин ал архивге өткөрүлөт.

55. Кандидаттык экзаменди ийгиликтүү тапшырганда «Ала-Тоо» эл аралык университети тарабынан тиешелүү формада күбөлүк берилет, ал эми акыркы экзаменди тапшырган жерден мурдагы тапшырган экзамендаринин күбөлүктөрү бирдиктүү күбөлүккө алмаштырылат.

56. Эгерде аспирант жүйөлүү себеп менен экзаменге келе албай калса, анда ал проректор тарабынан ушул сессиянын ичинде экзаменди тапшырууга уруксат ала алат.

57. Бир сессиянын ичинде экзаменди кайра тапшырууга уруксат берилбейт.

58. Комиссиянын чечими боюнча аспирант 5 күндүн ичинде «Ала-Тоо» эл аралык университетинин ректоруна (илимий иштер боюнча проректорго) арызданууга укугу бар. Ректордун (илимий иштер боюнча проректордун) чечими акыркы болуп эсептелет.

59. Башка өлкөлөрдүн граждандары кандидаттык экзамендерин жалпы негизде тапшырышат.

60. Аспиранттардын кабыл алуу экзамендерин жана кандидаттык экзамендерин уюштуруу боюнча чыгымдар «Ала-Тоо» эл аралык университетинин каражаттарынын негизинде, контракттык негизде аспиранттарды окутууга кетүүчү чыгымдардын сметасына ылайык каржыланат.